

RTU studiju kurss "Sociālās tiesības"

0R000 Rēzeknes akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	RA0221
Nosaukums	Sociālās tiesības
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Ilga Krampuža - Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 2.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Sociālo tiesību kurss ietver tēmas par sociālo tiesību izpratni, uzdevumiem, sociālo tiesību attīstība Latvijas Republikā; galvenajiem avotiem; sociālās drošības principiem; sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem; pensiju sistēmu; invaliditāti. Studenti iegūst zināšanas un izpratni par sociālās apdrošināšanas sistēmu, kas nepieciešamas sociālo problēmu risināšanā. Studiju kursā studenti iegūst zināšanas un attīsta prasmes sociālo tiesību aktuālu problēmjaudājumu risināšanā. Izvēloties konkrētu sociālo tiesību jautājumu, studējošie izstrādā grupu darba projektus, attīstot prasmes konkrētu situāciju analīzē, problēmu cēloņu identificēšanā un problēmu risinājumu atrašanā. Studiju kurss veicina domāšanas un argumentēšanas prasmes attīstību, strādājot individuāli un grupā, prasmi pamatot problēmu risinājumu un izmantot juridisko terminoloģiju sociālo tiesību jautājumu risināšanā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir nodrošināt studējošajiem teorētisko zināšanu apguvi par sociālo tiesību jautājumiem un veicināt izpratni par teorētisko zināšanu praktisku izmantošanu. Studiju kursa uzdevumi: - veidot izpratni par sociālo tiesību avotiem, termiņiem, pamatprincipiem, - veidot izpratni par sociālo palīdzību, sociālajiem pakalpojumiem, sociālo apdrošināšanu; - attīstīt grupu darbu un argumentēti izteikt savu viedokli, panākt motivētu vienošanos par aktuālu sociālo tiesību problēmjaudājumu risināšanu; - attīstīt spējas veidot un sniegt prezentācijas; - balstoties uz analītisku pieeju attīstīt spēju patstāvīgi izstrādāt kompleksus problēmu risinājumus; argumentēti diskutēt par dažādiem sociālo tiesību problēmjaudājumiem; formulēt, aprakstīt un analizēt sociālo tiesību problēmas; - veidot praktiskas iemaņas atlasīt atbilstošus avotus, sniegt to analīzi, izmantot tos skaidri definētu problēmu risināšanai, piedalīties juridiskās jomas attīstībā izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, pieņemt lēmumus par sociālo tiesību juridisko problēmu risināšanu, pamatoti analizēt sociālo tiesību norises. - attīstīt spējas patstāvīgi pareizi interpretēt dažādus sociālo tiesību problēmsituācijas, izvērtēt un izvēlēties pareizākās tiesību normas problēmsituāciju risināšanai.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studiju kursa apguves laikā studējošie patstāvīgā darbā analizē, apkopo un novērtē sociālo tiesību pamatprincipu piemērošanu risinot sociālo tiesību jautājumus. Patstāvīgi tiek izpēģināta judikatūra konkrēta sociālo tiesību jautājuma risināšanā un sagatavots pārskats par teorētiskām un praktiskām atziņām. Iepazīstoties ar sociālo tiesību jautājumu risināšanu pašvaldībās, studējošais sagatavo shematisku sociālo tiesību jautājumu realizēšanas aprakstu.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1.Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011. 2.Cilvēktiesības pasaulē un Latvijā, otrais, papildinātais izdevums, Tiesu namu aģentūra, 2021. Papildu/Additional: 1.Eiropas un starptautisko sociālās drošības tiesību rokasgrāmata, 2000. 2.Mucinieks P. Sociālā likumdošana. I.,II.daļa, R., 1934.-1935. 3.Vispārējie tiesību principi: tiesiskā drošība un tiesiskā palīdzība. Valsts pārvalde. Bizness. Jurisprudence. Tiesu namu aģentūra. 2017. 4.Biksiniece L. Sociālās tiesības-arī cilvēktiesības, http://www.olitika.lv/temas/cilvektiesibas/4747/ 5.Bite.I. Pensiju likums ar komentāriem, R.,1999. 6.Kovaļevska A. Tiesības uz atbilstošu dzīves līmeni. Jurista Vārds, Nr.51/52 (594//595) 2009.gada 22.decembris. 7.Kūtris G. Tiesiskās palīdzības un sociāli atbildīgas valsts principi, Jurista Vārds, Nr.33 (576), 2009.gada 18.augusts. 8.Ziemele Ineta. Separate opinions at the European Court of Human Rights. Rīga: Rīga Graduate School of Law, 2017. 9.Krampuža I. Sociālā palīdzība studentiem Covid-19 pandēmijas laikā, pieejams: http://journals.rta.lv/index.php/ER/article/download/6504/5542 10.Journals of Rezekne Academy of Technologies - http://journals.ru.lv/, Books of Rezekne Academy of Technologies - http://books.rta.lv/index.php/RTA, Zinātniskie rakstu krājumi - http://www.rta.lv/zinatniskie_rakstu_krajumi 11.Datubāzes EBSCO, Web of Science, ScienceDirect, Scopus, IMF eLibrary, Latvijas Standartu bibliotēka, LNB Digitālās kolekcijas, iFinances, iTiesības, iBizness, BalancePLZ, Pieejams: https://www.rta.lv/bibl_datu_bazes 12.Administratīvā un Kriminālā Justīcija - http://journals.ru.lv/index.php/ACJ Citi informācijas avoti/Other sources of information: 1.Normatīvo aktu bāze – www.likumi.lv 2.Latvijas Republikas Augstākā tiesas mājas lapa - www.at.gov.lv 3.Latvijas tiesu portāls. www.tiesas.lv 4.Jurista Vārds.www.juristavards.lv 5.Latvijas Republikas Satversmes tiesa. www.satv.tiesa.gov.lv 6.Latvijas Republikas Tiesībsargs. https://www.tiesibsargs.lv/ 7.Labklājības ministrija: https://www.lm.gov.lv/lv/?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Pamatzināšanas pamatzināšanas tiesību vēsturē un tiesību filozofijā, pamatzināšanas juridiskajā analizē un pētnieciskā darba pamatos.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Sociālo tiesību definīcija. Sociālo tiesību uzdevumi. Sociālo tiesību attīstība Latvijas Republikā, pasaulē un Eiropā. Vispārējā cilvēktiesību deklarācija par sociālajām tiesībām. Eiropas Sociālā harta.	4	6	0	0
Sociālās drošības jēdziens. Sociālo pakalpojumu kvalitātes kritēriji. Kvalitātes labas prakses piemēri. Sociālās drošības sistēmas veidošanas un darbības principi. Problēmas sociālās drošības sistēmas īstenošanā krīzes situācijā.	4	6	0	0
Likumu piemērošana, sniedzot sociālos pakalpojumus. Sociālā rīcīspēja. Personas līdzdarbība savu sociālo tiesību īstenošanā. Ziņu sniegšana. Personas līdzdarbības ietvari, līdzdarbības pienākumu nepildīšanas sekas. Trūcīgas personas statuss, maznodrošinātas personas statuss.	4	6	0	0
Sociālā palīdzība. Sociālās palīdzības jēdziens un mērķis. Tiesības uz sociālo palīdzību, Pamatprincipi. Klienta tiesības un pienākumi. Sociālo pakalpojumu sniegšanas mērķi, veidi. Palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā.	4	6	0	0
Sociālā apdrošināšana. Sociālās apdrošināšanas mērķi, jēdziens un pamatprincipi. Sociālās apdrošināšanas veidi. Valsts pensiju apdrošināšana. Fondētās pensijas. Izdienas pensijas. Privātie pensiju fondi. Sociālā apdrošināšana bezdarba gadījumam. Sociālā apdrošināšana nelaimes gadījumiem darbā, arodslimībām. Invaliditātes apdrošināšana. Maternitātes un slimības apdrošināšana.	6	6	0	0
Kopā:	22	30	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Students izprot un orientējas sociālo tiesību uzdevumos, sociālo tiesību avotos, terminos, pamatprincipos. Students izprot sociālās drošības jautājumus, kvalitātes kritērijus, sociālās drošības sistēmas veidošanos, darbības principus.	Izpildīts un ieskaitīts tests (1.- 5.tēmas), izpildīts un ieskaitīts kontroldarbs, izpildīts un ieskaitīts mājasdarbs, nokārtots eksāmens.
Students izprot un orientējas sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu būtībā; sociālās apdrošināšanas veidos, to būtībā.	Izpildīts un ieskaitīts tests (1.- 5.tēmas), izpildīts un ieskaitīts kontroldarbs, izpildīts un ieskaitīts mājasdarbs, nokārtots eksāmens.
Students prot argumentēti izteikt savu viedokli, panākt motivētu vienošanos par problēmjautājumu risināšanu; veidot un sniegt prezentācijas; patstāvīgi izstrādāt kompleksus problēmu risinājumus; argumentēti diskutēt par dažādiem sociālo tiesību problēmjautājumiem; formulēt, aprakstīt un analizēt sociālo tiesību problēmas.	Izpildīts un ieskaitīts tests (1.-8.tēmas), grupu darbs un diskusijas, izpildīts un ieskaitīts kontroldarbs, mājasdarbs, nokārtots eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Izpildīti un ieskaitīti testi, kontroldarbi, mājasdarbi.	35
Grupu darbs un diskusijas - zināšanu un prasmju pārbaude sadarbības veidā.	25
Eksāmens - noslēguma pārbaudījums, kas aptver visu kursu saturu.	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	2.0	11.0	11.0	0.0		*	